

EL MARTIRI COM A SAGRAMENT

per KARL RAHNER

El martiri pertany a l'essència de l'Església. Sempre hi ha màrtirs a l'Església, no pot pas ser d'altra manera. Perquè l'Església no en pot tenir prou amb viure el seu testimoniatge del Crist Crucificat, sinó que també ha de fer manifest aquest testimoniatge viscut. No li basta de celebrar la mort del Crist i fer-la present, a més, en el misteri sacramental de la Missa. Ha de viure aquesta mort amb tota veritat. I la viu en tots els qui porten la creu de Crist dins les tenebres d'aquest món, en tots els qui porten en ells mateixos els estigmes del Crist, amagats sota les aparences trivials d'homes com els altres. Però, si l'Església no en té prou amb ser interiorment la realitat de la gràcia, sinó que també ha de ser en el món el sacrament visible, el signe sagrat d'aquesta realitat interior, cal que la crucifixió de l'Església esdevingui, sense parar, visible fins al final. I la manera més clara i més impressionant de fer-se visible, així, fins al final, li és oferta en el martiri.

[...] Hem de negar al martiri el títol de sacrament, en el sentit corrent de la paraula, però això no vol pas dir que sigui menys que un sacrament, sinó que, al contrari, és més. Perquè, si els sacraments ordinaris tenen el caràcter d'una obra acomplerta en ella mateixa, que Déu realitza amb el seu poder tot oferint objectivament la gràcia, sempre pot produir-se una ruptura entre el gest ritual i l'acolliment per part de qui el rep, de manera que allò que és expressat en el signe del sacrament no arriba a produir-se de veritat i, malgrat totes les aparences, aquell home no rep realment la gràcia. En canvi, la realitat manifestada en el martiri és incompatible amb una aparença així, sense contingut: allà on la mort del màrtir és acomplerta en la sang, allà triomfa veritablement la gràcia de Déu, al fons mateix de la realitat.

Gairebé podríem dir que el martiri és l'únic suprasacrament en el qual no hi pot haver manca de disposició per part de qui el rep. En el martiri, el sacrament porta sempre els seus fruits de vida eterna. Si ens demanàvem on podem trobar, en la vida humana, aquell punt en el qual l'aparença té una realitat absoluta, i la veritat té una aparença absoluta; aquell centre on fot esdevé u, donar i rebre, la cosa més normal i allò que és incomprensible, la mort i la vida, la llibertat i la violència, la realitat més humana i la més divina; la negra malícia del món i la gràcia de Déu que hi posa la seva misericòrdia, el culte i la realitat, si ens demanàvem on podem trobar això, s'imposa una resposta: en el martiri. En el martiri i enlloc més.